

ZE ZIJN ER WEL-NIET-OF TOCH...?

Vandaag, 19 febr 2014, lees ik dat de asteroïde van 300 meter doorsnee die onze aarde op een nog maar net veilige afstand (hoopte men) voorbij zou razen, verdwenen is.

27.000 Mijl per uur gaat ie, dat is ruim 40.000 km. Per uur.

Men zoekt zich op dit moment mottig waar dat brok kosmisch gruis gebleven is, maar niemand krijgt hem meer in het vizier.

Vraagt de journalist zich af *"hoe raak je een asteroïde kwijt met een omvang van 3 voetbalvelden? De meest waarschijnlijke verklaring is dat zijn baan niet goed was berekend en dat hij toch verder weg was dan men heeft gedacht."*

Tja. Men weet het nooit met hemellichamen. Soms raken ze kwijt.

Daar gaat dit stukje over.

Mensen die vertrouwd zijn met StarTrek kennen de planeet Vulcanus, een hete planeet tussen Mercurius en de Zon, of althans, dat nemen we aan. Vulcans zijn uiterst logisch, verstandelijk, en laten zich niet leiden door emoties omdat die hen alleen maar in de weg zouden zitten bij het nemen van verstandige beslissingen. Ze lijden collectief aan het syndroom van Asperger, net als 'Bones' uit de gelijknamige serie.

Hun groet is *'Live Long and Prosper'*, en hun gebaar is identiek aan de zegen van de joodse hogepriester, hier getoond door de meest bekende Vulcan ooit: Spock. ◀ Hoe de Vulcans het uithouden op die brandende planeet is de vraag, maar in de ruimte doen ze het uitstekend.

Vulcanus, de Romeinse God van de smidse en het vuur (Hephaistos in het Grieks) was een passende naamgever voor deze planeet, die minder Science Fiction is dan je zou denken.

Of liever, de Franse mathematicus *Urbain Le Verrier* (1811-1877) die in 1856, na vele berekeningen samen met *John Couch Adams* Neptunus ontdekte, brak zich een aantal jaren later het hoofd over afwijkingen in de baan van Mercurius. Een amateur astronoom *Lescarbault* schreef Le Verrier dat hij een ronde zwarte vlek had gezien die zich als een planeet langs de oppervlakte van de zon bewoog, kleiner dan Mercurius, maar toch. Te klein ook om Mercurius uit z'n evenwicht te brengen. Hij kreeg een naam: Vulcanus. Le Verrier dacht aan meerdere lichamen waarvan Vulcanus misschien de grootste was.

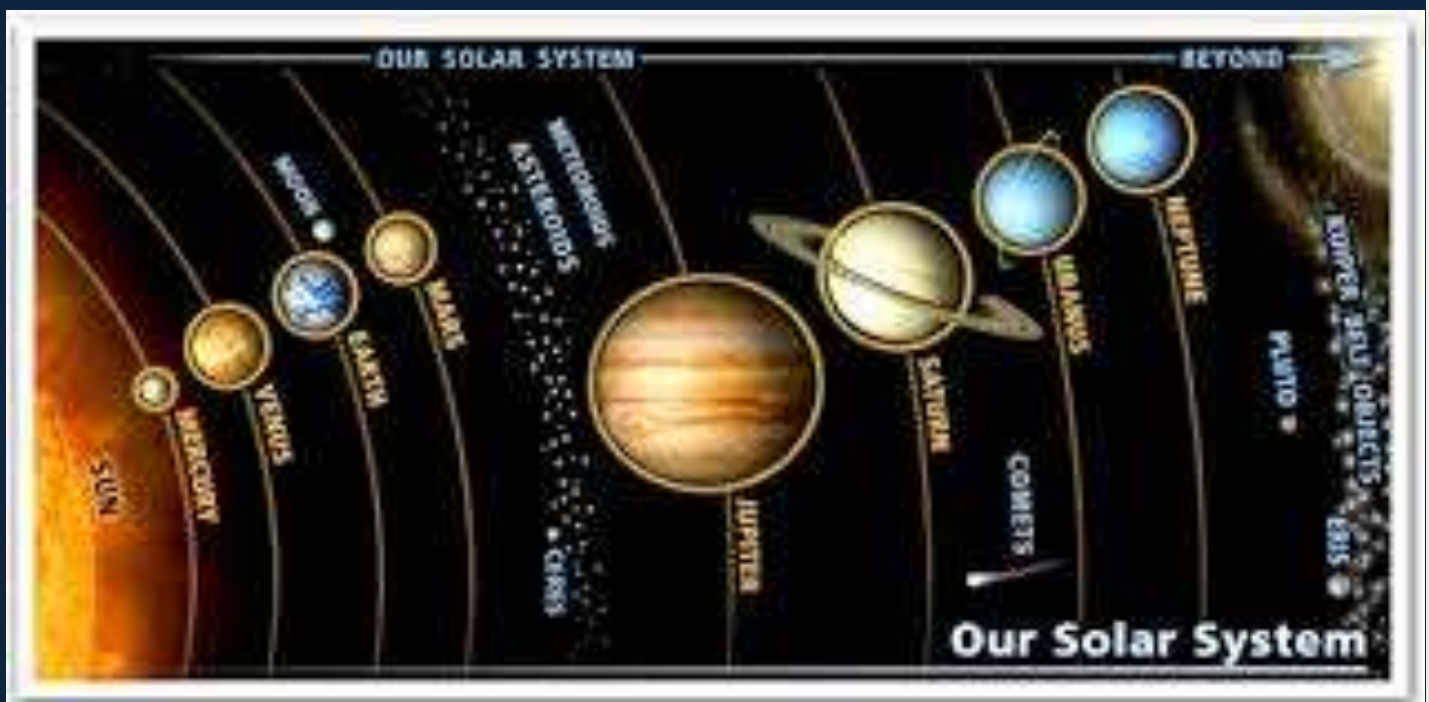
Bij de totale eclips van 1860 speurde men naarstig naar het planeetje, maar niemand kon hem vinden. In 1875 zag een Duitse Astronoom, H. Weber, alweer die ronde vlek op de zon, Le Verrier was al gestorven in 1877. De ronde vlek werd ook gefotografeerd in Greenwich en in Madrid.

Toen trad er weer stilte in tot 1878, toen twee waarnemers claimden in de omgeving van de zon verlichte schijven te hebben gezien die alleen maar kleine planeten konden zijn. Dachten ze.

Daarna zag niemand Vulcanus meer, terwijl er toch echt naar werd gezocht, speciaal tijdens eclipsen.

Vulcanus leefde kortstondig op rond 1970, toen een paar astronomen meenden lichamen waar te nemen, alweer tijdens een eclips. Die waarneming werd sindsdien niet meer bevestigd.

Vulcanus exit..

Mercurius speelde opnieuw een rol toen in 1974 kort maar krachtig sprake was van een maan bij de warme planeet. De Mariner 10 die langs Mercurius vloog ontdekte extreme UV straling die er niet hoorde te zijn, en de volgende dag was verdwenen. Drie dagen later was de straling terug, en men dacht aan een 'object', en dus aan een maan die zich voortbewoog met een snelheid van 4km per seconde, de normale snelheid voor een maan. De kranten riepen het om: *Maan van Mercurius gevonden!!*. Maar helaas, daar bleef het bij, en men wrong zich in bochten om de straling te verklaren. Wat het ook was: geen maan.

Iets dergelijks was er met **Venus** ook al aan de hand geweest. Tussen 1672 en 1892 werd telkens opnieuw gewag gemaakt van een satelliet bij onze bewolkte zusterplaneet. Het begon met astronoom *Giovanni Cassini* (1625-1712), die veel bijdroeg aan de astronomie van zijn tijd. Hij berekende dat de maan van Venus een kwart van diens diameter had. In 1761 werd het object door vijf astronomen 18 keer gezien. In 1764 door twee mensen. Maar anderen zagen niets.

Grote astronomen met steeds betere kijkers zagen de maan...of niet. Het bleef welles nietes. De laatste observatie was op 13 augustus 1892: een object van de 7de magnitude vlak bij Venus.

How about a UFO?

Na Venus de **Aarde**.

In 1846 kondigde *Frederic Petit*, directeur van het observatorium van Toulouse aan dat er een tweede maan was gevonden. Hij was waargenomen door diverse astronomen, want men ging bij dit schokkende bericht niet over één nacht ijs.

Petit liet de maan niet meer los en 15 jaar later liet hij weten berekeningen te hebben gemaakt op grond van afwijkingen in het gedrag van onze Maan, de enige echte. Petit en zijn maantje zouden zijn vergeten als *Jules Verne* er niet over was begonnen in zijn boek '*Van de Aarde naar de Maan*'. Andere astronomen begonnen te zoeken, maar vonden hem niet.

In 1898, lees ik in *Corliss' Handbook of Astronomical Anomalies*, verscheen er in *Popular Science News* een groot artikel over de tweede maan, op een afstand van 640.000 mijl (960.000 km) met een diameter van 435 mijl. Hij was vaag, zeiden de ontdekkers, maar soms, getuigde een *Dr. Waltemath*, scheen hij zo helder als de zon 'en was daar ook voor aangezien' in 1881 door een poolreiziger, toen er allang geen zon meer was vanwege de winter in die streken. Het artikel vraagt zich af hoe die vergissing kan ontstaan. Misschien gewoon een heldere ster of zo?

Of...

Die *Dr. Waltemath* kon er overigens geen genoeg van krijgen. Hij ontdekte niet alleen een tweede maan maar ook een heel stelsel van manen. Maantjes. Misschien had hij iets aan zijn ogen.

(*Hier ► een deel van het artikeltje van 18 febr 1899*)

Astronoom *W.H. Pickering* zocht in 1903 naar een maantje van de **Maan**.

Anderen deden hem dat na.

In 1926 was er een Duitse astronoom, *W. Spill*, die een tweede maan langs de eerste Maan zag trekken.

In 1953 begon het *Lowell Observatory* in Flagstaff,

Arizona de ruimte tussen de Aarde en de Maan te onderzoeken, en men vond op 700 km hoogte een natuurlijk satellietje, en nog een op 1000 km. Maar weer bleek het loos alarm.

Zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Diverse observatoria bleven lichamen waarnemen tussen de Maan en de Aarde, en gaven daar de verklaring voor dat zwerfende meteoren of afval van kometen tijdelijk in een baan om de aarde of om de Maan terecht kunnen komen. Veel van zulke tijdelijke satellieten werden waargenomen, hun baan berekend en gefotografeerd.

In 1997 en in 2002 werden de meest recente 'maantjes' van de Aarde ontdekt, asteroïden die echter niet om de aarde draaien zoals een nette maan hoort te doen, maar er wel mee verbonden zijn.

MOTHER EARTH'S NEW MOON.

The sensational news of the discovery of the earth's new moon has aroused keen interest among astronomers.

For centuries the idea that there might be a second moon attending the earth has been entertained by some astronomers. Various observations of circular spots seen crossing the surface of the sun, and unknown luminous planets in the sky, have been thought to lend probability to the theory that there is such a second moon attending our planet.

Occasionally it has been 'located' by amateur astronomers. According to one such astronomer, the second moon of the earth is very close to us, so near, in fact, that it goes around in about three hours and twenty minutes. According to the theories, it is a great distance from the earth.

Some one suggested many years ago that the reason the earth's second moon was never seen was because it travelled round the earth at such a distance and with such speed that it kept continually on the side away from the sun, and consequently was always in the earth's shadow. Being unilluminated by the sunlight and having no light of its own, it would not in such a situation be visible even as a faint star.

But if *Dr. Waltemath's* theory is true, it would appear that the earth's second moon is much more distant than the moon we know. The Doctor says that the distance of the new moon is 27.10 times greater than that of the old moon. That would make its distance 648,000 miles from the earth.

A "New" Moon.

Professor E. Stone Wiggins, of Ottawa, who has carefully studied the weather of Canada for twenty years, believes that the cold and wet weather which afflicted all parts of the northern hemisphere, was due to the existence of an unrecognized satellite of the earth; in other words, a second moon. Professor Wiggins claims to have discovered this second moon in 1882. In the New York "Tribune" on June 6, 1884, he claimed the discovery, and declared that the sun was eclipsed on May 16, the sky being perfectly cloudless, and the visible moon being in another quarter of the heavens. Astronomers laughed at him, but Major A. B. Rogers, who was surveying the projected line of the Canadian Pacific railway, in a letter to Sir. Sandford Fleming said:—"Noticing the obscurity of the sun on May 16, I called the attention of the whole party to the striking phenomenon, stating it could not be a regular eclipse, as it lacked several days of the new moon." Professor Wiggins describes his dark moon as having an immense carbon atmosphere, in which the sun develops little or no light. Several times in New Zealand and North America the existence for about 20 minutes of "a green crescent moon of the most brilliant, yet dilute shape," has been reported. Professor Wiggins ascribes the bad weather to the extra pull exerted on the earth when the dark moon and the visible moon are in line and nearest the earth.

Inmiddels heeft hij er 14.

De ringen, ook zoiets. Saturnus heeft natuurlijk de prachtigste ringen, daarover is geen misverstand en die zijn met een kleine telescoop ook al te bewonderen. Jupiter bleek ze te hebben, maar lang niet zo stralend. Ook Uranus en Neptunus hebben ringen die pas in de laatste ruimtevaart decennia werden ontdekt. Saturnus is en blijft de ringenkoning.

Pluto, ontdekt in 1930 is een apart geval, te ingewikkeld om zijn planeetschap hier uit de doeken te doen. Hij mag z'n status dan kwijt zijn maar hij is er nog steeds, daaraan bestaat geen twijfel.

Het heeft lang geduurd voor hij tenslotte door de Amerikaan *Clyde Tombaugh* werd gevonden, want hij is maar klein. Voor die tijd had hij hypothetisch 'Planet O' en 'Planet X' geheten. Toen hij echt werd gevonden kon men het over zijn naam niet eens worden Atlas, Artemis, Perseus, Tantalus, Minerva, Apollo, Erebus en zelfs Constance passeerden de revue. Tenslotte koos men voor Pluto, heel toepasselijk, want net als in de onderwereld dringt het zonlicht niet meer door tot deze niet-meer-planeet. (Pluto is nu deel van de Kuiper's Belt van kleinere lichamen).

En dan is er die andere **Planet X**, of *Niburu*, gekoppeld aan de *Annunaki* en andere speculatieve theorieën, maar daarover schrijf ik niet omdat dat verhaal in talloze artikelen en boeken, o.a. van *Zecharia Sitchin* is uitgesponnen. Voor de liefhebber.

Mij interesseert vooral die vele astronomische waarnemingen die op niets uitliepen maar er toch waren.

Ook nu nog zien we ze, en kunnen we ze volgen op YouTube: 'onverklaard licht in de lucht bij Mars!' 'Een enorme UFO bij de Zon!' 'Ongewone verschijnselen op de Maan waargenomen!'. En zo. Dat is intrigerend.

En wat betreft die meteor die zo onverwacht uit het zicht is verdwenen, hoe is dat zo gekomen?

Heeft iemand hem misschien heel bewust uit ons zicht en de gevarezone verwijderd? You tell me.

(Hier ◀ een krantenbericht van 24 aug 1907)

De manen van **Mars**, kleine rotsblokken die pas in 1877 definitief de namen *Phobos* en *Deimos* kregen, waren al eerder in opspraak. Of liever, vanaf 1610 meenden sommigen manen, of één maan, gezien te hebben. Dat was onmogelijk met de telescoopjes uit die tijd.

Hoe verder weg hoe meer manen.

In mijn jeugd had **Jupiter** er 4 en **Saturnus** 10.

Intussen zijn die aantallen opgelopen tot 67 voor Jupiter en 61 voor Saturnus. Zó veel dat er al snel werd afgestapt van de traditie om manen een mythologische naam te geven. Als je die reeks uit je hoofd wilt leren ben je wel even bezig.

Een van de oorspronkelijke 10 manen van Saturnus was *Themis*, in 1905 ontdekt door *William Pickering* maar daarna nooit meer gezien. Desondanks bleef hij tot de 60er jaren in de boeken staan.

Een ander wonder was *Chiron*, al ontdekt in 1861 als 9de maan, tussen Titan en Hyperion. Maar de ontdekker *Hermann Goldschmidt* was de enige die hem zag, en dus heeft Chiron geen plaats gekregen tussen de menigte van Saturnus' manen.

In 1787 kondigde *William Herschel* de ontdekking aan van maar liefst 6 satellieten van **Uranus**. Zag hij driedubbel of zag hij wat anders? Herschel was een ervaren astronoom die Uranus ontdekte op 13 maart 1781. Zag hij werkelijk vaste sterren voor omlopende manen aan?

Twee van zijn manen, *Titania* en *Oberon* bleven overeind, maar er werden er nog 25 méér gevonden.

Neptunus had er in mijn tijd twee, *Triton* en *Nereïde*.

